

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Startskottet går för simtävling i Munksjön 1915

Livet kring Munksjön förr i tiden

Gestaltning av Munksjöns stränder
inom ramen för Stadsbyggnadsvision 2.0

1

Rådhusparken

Rådhuset uppfördes som läroverksbyggnad 1867. Det byggdes om till rådhus 1914 och parken döptes om till Rådhusparken. På 1920-talet fick parken sin nuvarande form och fontänen från 1870 är centralpunkt.

2

Gamla hamnområdet vid Munksjön

På området vid Munksjön anlades på 1830-talet en hamn med ett hamnkontor. Här låg tidigare Jönköpings slott och nu revs dess östra delar. En ny järnvägslinje mot Vaggeryd och Halmstad drogs söderut utmed Munksjön på 1890-talet och dess stationshus från 1894 finns kvar.

3

Gamla hamnområdets södra del och badhusen

Det tidigare hamnområdet sträckte sig ned till Munksjöbron och här står en lyftkran från 1880-talet. Munksjön var en uppskattad badsjö med flera badhus under 1800-talet.

4

Högskoleområdet och Jönköpings Mekaniska Werkstad

Högskolan i Jönköping tillkom 1997. Den är till stor del byggd på Jönköpings Mekaniska Werkstad AB:s (JMW) gamla industriområde anlagt 1860. Företaget var ett av stadens äldsta och största.

5

Hälsöhögskolan, Stora Limugnen och Mariedahl

Den södra delen av Högskoleområdet kallades sedan 1600-talet Limugnen. Limugnen var ett odlingsområde söder om slottet och här byggdes i slutet av 1700-talet en gård som byggdes om till utvårdshus på 1850-talet och fick namnet Stora Limugnen.

6

Munksjö Pappersbruk

Munksjö pappersbruk startade sin verksamhet 1862 och området består av byggnader från olika tider. Utefter Barnarpsgatan ligger en kontors- och portbyggnad från 1882 efter ritningar av arkitekten Victor von Gegerfeldt, född i Jönköping.

7

Jordbron

Den södra landsvägen in till Jönköping gick här på en bro över Tabergsån och fortsatte därefter rakt in i staden längs Barnarpsgatan. Under lång tid var Jordbron stadens södra gräns mot Ljungarums socken.

8

Industriområdet vid Munksjöns södra strand

Området söder om Munksjön var länge landsbygd och på herrgården Strömsbergs marker fanns flera torp. Området införlivades med Jönköpings stad 1910 och här byggdes ett slakteri och tidiga industrietableringar.

9

Västerbrunn och torpet Tallahov

Vid Västerbrunn låg sedan 1600-talet flera torp. Här låg även en hälsobringande källa. Den kallades sedan Västerbrunn och blev stadens populäraste hälsobrunn och var ett nöjescentrum fram till 1900-talets början. Till Västerbrunn gick under 1800-talet hästskjutsar och båturer på Munksjön.

Bauers brygga och Södra Strandgatan

På Munksjöns norra strand byggdes efter stadsbranden 1612 den nya staden. Stadsområdet omfattade då centrala Öster. Södra Strandgatan anlades på 1890-talet och de första byggnaderna på södra sidan om Södra Strandgatan tillkom 2009-10.

16

Kanal, kajer och museirondellen

Munksjöns nordöstra strand har sedan 1960-talets fyllts ut och nya trafikleder och kvartersområden har skapats. Vid Museirondellen fanns tidigare inloppet till en på 1600-talet anlagd inre kanal som lades igen 1927.

15

Kålgårdsområdet och kulturhuset Spira

Munksjöns östra strand utgör en del av stadsdelen Kålgården som från 1600-talet var stadens odlingsområde. Den stora Munksjöbron öppnades 2006 och byggdes på omfattande utfyllningar i sjön. Kulturhuset Spira uppfördes 2009-11 efter ritningar av Gert Wingårdh.

14

Jönköping på 1600-talet och torpet Holmen

Här anlades på en ö söder om staden vid 1600-talets mitt torpet Holmen som tillhörde Ryhovs kungsladugård. Området fick först på 1920-talet gatuförbindelse med staden och tidigare fanns endast en gångled.

13

Munksjön – En sjöfarts- och fritidssjö

Munksjön utnyttjades livligt för fiske, simning, rodd- och segelsport. Jönköpings roddsällskap byggde på 1890-talet ett hus vid Kålgårdsområdet som på 1930-talet flyttades hit.

12

Norsudden, oljebryggan och Simsholmen

Norsudden i Munksjön var ett fiskeställe och en badplats vid torpet Holmen. Här anlades en brygga och en oljedepå på 1920-talet. Den nuvarande stenbryggan var en industri- och oljebrygga fram till 1970-talet då båttrafiken lades ned.

11

Oscarshall, Folkets Park och flygfältet

Sommarvillan Oscarshall byggdes på 1880-talet på en udde i Munksjön. Jönköpings Folkets Park hyrde området 1923 och öppnade här en populär nöjesplats under somrarna fram till nedläggningen 1970. På det stora området öster om folkparken anlades en flygplats (1935-1961).

10

*Munksjön och staden på Öster 1790 från den gamla slottsvallen.
Akvarell av Jonas Carl Linnerhielm.*

Livet kring Munksjön förr i tiden

Ta en promenad kring Munksjön och upplev med hjälp av de historiska skyltarna hur livet har sett ut förr i tiden kring sjön. Här har det funnits allt från stora segelfartyg, badhuspaviljonger, hälsobrunn, industrier, torp, odlingsområde, folkets park till ett flygfält.

Promenaden är ca 5,5 km lång med 16 st skyltar. Broschyren visar bara ett urval av skyltarnas innehåll. Skyltarna har även en sammanfattning på engelska.

Skyltarna är en del i stadsbyggnadsvisionens arbete med att lyfta fram Munksjön som en stadssjö, i projektet "Gestaltning av Munksjöns stränder". Förutom dessa skyltar kommer tre platser förstärkas med bl.a. ett utomhusgym samt att stråket förbättras med ny möblering och ny belysning.

The life around Munksjön in the old days

Go for a walk around Munksjön and experience what life was like in the old days with the help of historical signs. For example there has been large sailing ships on the lake, swimming pavilions, spas, factories, crofts, agricultural land a people amusement park and an airfield.

The walk is approximately 5,5 km long and has 16 signs. All signs have a summary in English.

The signs are a part of the vision for the city development to highlight Munksjö as a Lakeside development.

Segelfartyg vid kajen utmed Södra Strandgatan. Vykort omkring 1920.